

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

9 februari 2010

WETSVOORSTEL

tot instelling van een procedure van klachtenbehandeling binnen de rechterlijke orde en tot wijziging van artikel 259bis-15 van het Gerechtelijk Wetboek, teneinde de Hoge Raad voor de Justitie aan te wijzen als beroepsinstantie met een ombudsfunctie inzake justitie

AMENDEMENTEN

Nr. 9 VAN MEVROUW **NYSENS**

Opschrift

Het opschrift vervangen door wat volgt:

“Wetsvoorstel tot hervorming van de procedure van klachtenbehandeling bij de Hoge Raad voor de Justitie”.

VERANTWOORDING

Het opschrift wordt anders geformuleerd, aangezien de HRJ volgens dit wetsvoorstel niet wordt beschouwd als een beroepsinstantie met een ombudsfunctie inzake justitie.

Voorgaande documenten:

Doc 52 **0634/ (2007/2008):**

- 001: Wetsvoorstel van mevrouw Nyssens en de heren Van Hecke en Lahssaini.
- 002: Amendementen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

9 février 2010

PROPOSITION DE LOI

instaurant une procédure de règlement des plaintes au sein de l'ordre judiciaire et modifiant l'article 259bis-15 du Code judiciaire, en vue d'instituer le Conseil supérieur de la Justice comme instance de recours et médiateur de justice

AMENDEMENTS

N° 9 DE MME **NYSENS**

Intitulé

Remplacer l'intitulé comme suit:

“Proposition de loi réformant la procédure de règlement des plaintes auprès du Conseil supérieur de la Justice.”

JUSTIFICATION

Rectification de l'intitulé, vu que selon la présente proposition de loi, le CSJ n'est pas considéré comme une instance de recours et un médiateur de justice.

Documents précédents:

Doc 52 **0634/ (2007/2008):**

- 001: Proposition de loi de Mme Nyssens et MM. Van Hecke et Lahssaini.
- 002: Amendements.

5205

Nr. 10 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 2

Onder letter A, in de voorgestelde § 1 de volgende wijzigingen aanbrengen:

1/ het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Elke Advies- en onderzoekscommissie ontvangt de klachten over de werking van de rechterlijke orde en over het gedrag van de leden van de rechterlijke orde, en zorgt voor de follow-up ervan, tenzij het gaat om:

1° klachten die behoren tot de strafrechtelijke of tuchtrechtelijke bevoegdheid van andere overheden;

2° klachten met betrekking tot de inhoud van een rechterlijke beslissing;

3° klachten waarvan het doel via het aanwenden van een gewoon of buitengewoon rechtsmiddel kan of kon worden bereikt;

4° klachten die al zijn behandeld en geen nieuwe elementen bevatten;

5° algemene verzoeken om inlichtingen of vragen over dossiers die in behandeling zijn;

6° kennelijk ongegronde klachten.”;

2/ het derde lid weglaten.

VERANTWOORDING

Het begrip “klacht” wordt in dit wetsvoorstel veel te ruim en niet duidelijk genoeg gedefinieerd (zie derde lid van de bij artikel 2 voorgestelde § 1). Dit amendement strekt er dan ook toe die begripsomschrijving weg te laten, alsook in het eerste lid van de voorgestelde § 1 eerst de bevoegdheid van de Hoge Raad voor de Justitie inzake klachtenbehandeling te preciseren en vervolgens de klachten die de HRJ niet toekomen, buiten zijn werkingsgebied te doen vallen.

In dat verband worden de klachten die krachtens het vigerende artikel 259bis-15, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek niet tot de bevoegdheid van de HRJ worden gerekend, in deze tekst overgenomen. Bovendien wordt een 5° toegevoegd, met betrekking tot de verzoeken om inlichtingen of vragen over dossiers die in behandeling zijn; die zouden niet in aanmerking komen voor behandeling door de HRJ.

Het lijkt niet opportuun de HRJ te machtigen commentaar of zelfs kritiek te formuleren op de inhoud van gewezen rechterlijke beslissingen, want zulks zou het gezag van de integrale rechterlijke macht kunnen aantasten. Hetzelfde geldt

N° 10 DE MME NYSSSENS

Art. 2

Au point A, dans le § 1er proposé, apporter les modifications suivantes:

1/ remplacer l’alinéa 1er comme suit:

“Chaque commission d’avis et d’enquête reçoit et assure le suivi des plaintes concernant le fonctionnement de l’ordre judiciaire, en ce compris le comportement des membres de l’ordre judiciaire, à l’exception:

1° de plaintes relevant des compétences d’ordre pénal ou disciplinaire d’autres instances;

2° de plaintes portant sur le contenu d’une décision judiciaire;

3° de plaintes dont l’objet peut ou pouvait être atteint par l’application de voies de recours ordinaires ou extraordinaires;

4° de plaintes qui ont déjà été traitées et ne contiennent aucun nouvel élément;

5° de demandes générales de renseignement ou relatives à des dossiers en cours;

6° de plaintes manifestement non fondées.”;

2/ supprimer l’alinéa 3.

JUSTIFICATION

La notion de plainte contenue dans la proposition de loi (à l’alinéa 3 du § 1er de la proposition) était beaucoup trop large et pas suffisamment circonscrite. Il est donc décidé de la supprimer et de préciser le premier alinéa du § 1er pour, dans un premier temps, déterminer la compétence du Conseil supérieur de la Justice en matière de plaintes et, dans un deuxième temps, exclure de son champ d’application des doléances qui devraient lui échapper.

À cet égard, les plaintes que le Code judiciaire actuel (article 259bis-15, § 3) exclut déjà de la compétence du CSJ sont à nouveau mentionnées dans le présent texte, et il y est ajouté le 5° (nouveau) concernant les demandes de renseignement ou relatives à des dossiers en cours, que le CSJ ne devrait pas être amené à traiter.

Il ne semble pas opportun que le CSJ soit habilité à commenter, voire critiquer, le contenu de décisions judiciaires rendues, ce qui pourrait porter préjudice à l’autorité du pouvoir judiciaire dans son intégralité. Il en va de même pour

voor opeenvolgende en al behandelde klachten, klachten die geen nieuwe elementen bevatten, alsook klachten die kennelijk ongegrond zijn, die behoren tot de bevoegdheid van andere omschreven instanties of waarvoor rechtsmiddelen voorhanden zijn.

Nr. 11 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 2

In punt F), het tweede lid van de voorgestelde § 6 vervangen door wat volgt:

“Voor behandeling door de Advies- en onderzoekscommissies komen evenwel niet in aanmerking:

1° klachten die behoren tot de strafrechtelijke of tuchtrechtelijke bevoegdheid van andere overheden;

2° klachten met betrekking tot de inhoud van een rechterlijke beslissing;

3° klachten waarvan het doel via het aanwenden van een gewoon of buitengewoon rechtsmiddel kan of kon worden bereikt;

4° klachten die al zijn behandeld en geen nieuwe elementen bevatten;

5° algemene verzoeken om inlichtingen of vragen over dossiers die in behandeling zijn;

6° kennelijk ongegronde klachten.”.

VERANTWOORDING

Tekstaanpassing ten gevolge van amendement nr. 10.

Nr. 12 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 2

De volgende wijzigingen aanbrengen:

1/ in punt B), in de voorgestelde § 2, derde lid, de woorden “In dat geval kan het rechtscollege dat overeenkomstig § 3, tweede lid, is aangewezen” vervangen door de woorden “In dat geval kan de overeenkomstig § 3, tweede lid, door de Advies- en onderzoekscommissies aangewezen betrokken korpschef of diens hiërarchische meerdere”;

2/ in punt C), in de voorgestelde § 3, tweede lid, de woorden “naar de korpschef van het betrokken

les plaintes successives et déjà traitées n’apportant rien de neuf, de même que les plaintes manifestement non fondées, celles attribuées à d’autres instances définies, ou pouvant faire l’objet de voies de recours.

N° 11 DE MME NYSSSENS

Art. 2

Au point F), remplacer l’alinéa 2 du § 6 par ce qui suit:

“Néanmoins, les commissions d’avis et d’enquête ne traitent aucune plainte:

1° relevant des compétences d’ordre pénal ou disciplinaire d’autres instances;

2° portant sur le contenu d’une décision judiciaire;

3° dont l’objet peut ou pouvait être atteint par l’application de voies de recours ordinaires ou extraordinaires;

4° qui a déjà été traitée et ne contient aucun nouvel élément;

5° assimilable à une demande générale de renseignement ou relative à des dossiers en cours;

6° manifestement non fondée.”.

JUSTIFICATION

Adaptation de texte rendue nécessaire par l’amendement n° 10.

N° 12 DE MME NYSSSENS

Art. 2

Apporter les modifications suivantes:

1/ au point B), dans le § 2, alinéa 3 proposé, remplacer les mots “la juridiction désignée” par les mots “le chef de corps concerné, ou son supérieur hiérarchique, désigné”;

2/ au point C), dans le § 3, alinéa 2 proposé, remplacer les mots “au chef de corps de la juridiction

rechtscollege voor behandeling” **vervangen door de woorden** “voor behandeling naar de door hen bevoegd bevonden betrokken korpschef of diens hiërarchische meerdere”;

3/ in punt C, in de voorgestelde § 3, derde lid, de woorden “het betrokken rechtscollege” **vervangen door de woorden** “de betrokken korpschef of diens hiërarchische meerdere”;

4/ in punt D, in de voorgestelde § 4, eerste lid, eerste zin, de woorden “Het door de Advies- en onderzoekscommissies aangewezen rechtscollege” **vervangen door de woorden** “De door de Advies- en onderzoekscommissies aangewezen betrokken korpschef of diens hiërarchische meerdere”;

5/ in punt D), in de voorgestelde § 4, eerste lid, tweede zin, de woorden “het rechtscollege” **vervangen door de woorden** “de betrokken korpschef of diens hiërarchische meerdere”.

6/ in punt D), in de voorgestelde § 4, eerste lid, derde zin, de woorden “Op het ogenblik dat het rechtscollege dit nuttig acht, deelt het de klacht mee” **vervangen door de woorden** “Op het ogenblik dat de betrokken korpschef of diens hiërarchische meerdere dat nuttig acht, deelt hij de klacht mee”.

7/ in punt D, in de voorgestelde § 4, vierde lid, de woorden “Het door de Advies- en onderzoekscommissies aangewezen rechtscollege” **vervangen door de woorden** “De door de Advies- en onderzoekscommissies aangewezen betrokken korpschef of diens hiërarchische meerdere”;

8/ in punt D), in de voorgestelde § 4, vijfde lid, de woorden “Het rechtscollege” **vervangen door de woorden** “De betrokken korpschef of diens hiërarchische meerdere”.

VERANTWOORDING

Dit amendement wordt ingediend ter vervanging van de amendementen nrs. 4 en 5, die werden ingetrokken. Ter wille van de terminologische eenvormigheid worden de begrippen “rechtscollege”, “korpschef van een rechtscollege” en “overheid” vervangen door het algemenere begrip “betrokken korpschef of diens hiërarchische meerdere”.

Bovendien wenst de indienster van dit amendement een fundamentele wijziging aan te brengen. Na de registratie van de door een privé-persoon ingediende klacht, moeten de AOC van de HRJ die klacht doorsturen naar de korpschef die ermee te maken heeft als hoofd van de eenheid waartegen de klacht is ingediend, dan wel, zo de AOC dat opportuener achten, naar de hiërarchische meerdere van die korpschef.

concernée” **par** “*au chef de corps concerné, ou à son supérieur hiérarchique, qu’elles estiment compétent*”;

3/ au point C), dans le § 3, alinéa 3 proposé, remplacer les mots “la juridiction concernée” **par** “*le chef de corps concerné, ou son supérieur hiérarchique,*”;

4/ au point D), dans le § 4, alinéa 1er proposé, première phrase, remplacer les mots “La juridiction désignée” **par les mots** “*Le chef de corps concerné, ou son supérieur hiérarchique, désigné,*”;

5/ au point D), dans le § 4, alinéa 1er, deuxième phrase proposé, remplacer les mots “La juridiction” **par les mots** “*Le chef de corps concerné, ou son supérieur hiérarchique,*”;

6/ au point D), dans le § 4, alinéa 1er, troisième phrase proposé, remplacer les mots “Au moment où la juridiction le juge utile, elle porte la plainte à la connaissance” **par les mots** “*Au moment où le chef de corps concerné, ou son supérieur hiérarchique, le juge utile, il porte la plainte à la connaissance,*”;

7/ au point D), dans le § 4, alinéa 4 proposé, remplacer les mots “la juridiction désignée” **par les mots** “*le chef de corps concerné, ou son supérieur hiérarchique, désigné,*”;

8/ au point D), dans le § 4, alinéa 5 proposé, remplacer les mots “La juridiction” **par les mots** “*Le chef de corps concerné, ou son supérieur hiérarchique,*”.

JUSTIFICATION

Le présent amendement remplace les amendements 4 et 5, retirés. Aux termes de “juridiction”, “chef de corps de juridiction” et “autorité”, il est préféré le terme générique de “chef de corps concerné, ou son supérieur hiérarchique,” par souci d’uniformisation terminologique.

En outre, l’auteur du présent amendement souhaite opérer une modification de fond. Après enregistrement de la plainte émanant du particulier, les CAE du CSJ devront envoyer ladite plainte au chef de corps concerné par celle-ci — parce qu’elle vise l’entité dont il a la responsabilité —, ou si les CAE le jugent plus opportun, à son supérieur hiérarchique — les circonstances particulières d’un dossier pourraient

De specifieke omstandigheden van een dossier kunnen eventueel immers rechtvaardigen dat een hiërarchische meerdere het dossier behandelt, bijvoorbeeld omdat de korpschef zelf het voorwerp is van de klacht, omdat alle personeelsleden van een rechtscollege er eventueel laakbare praktijken op nahouden enzovoort.

Nr. 13 VAN MEVROUW NYSENS

Art. 2

In het punt C), het eerste lid van de voorgestelde § 3 vervangen door de volgende bepaling:

“Elke overheid die een klacht ontvangt zoals bepaald bij § 1, eerste lid, deelt die integraal mee aan de Hoge Raad voor de Justitie.”

VERANTWOORDING

Dit amendement beoogt § 3, eerste lid, aan te passen aan amendement nr. 10.

Voorts wordt aangegeven dat niet “elke instantie of overheid” maar alleen “elke overheid” de klacht moet verzenden. Het is de bedoeling de tekst leesbaarder te maken.

éventuellement justifier qu'un niveau supérieur le traite, en raisons de circonstances diverses, telles que l'implication du chef de corps, le caractère délicat de pratiques inhérentes à l'ensemble du personnel d'une juridiction, etc.

N° 13 DE MME NYSENS

Art. 2

Au point C), remplacer le § 3, l'alinéa 1er proposé comme suit:

“Toute autorité qui réceptionne une plainte telle que définie au § 1er, alinéa 1er, est tenue de la communiquer, dans son intégralité, au Conseil supérieur de la Justice.”

JUSTIFICATION

Réécriture du § 3, alinéa 1er, en fonction du contenu de l'amendement n° 10.

En outre, il est précisé que ce n'est plus “toute instance ou autorité” qui est tenue de communiquer mais uniquement “toute autorité”, en vue de faciliter la lecture du texte.

Clotilde NYSENS (cdH)